

Kitang LUNGSURANON sa *Siaton*

Kamatuoran
Pagbuligay
Lungsod mauswagon

Ang Binhi sa Basakan.

Vol. 4 No. 21

Disyembre 1-31, 2014 P6.00

Siaton moutang og P42 M sa DBP

Ang lokal nga kagamhanan sa Siaton ang gitakdang moutang og P42 milyon sa Development Bank of the Philippines (DBP) – Dumaguete Branch aron sa pag-ayo sa mga dalan didto sa kabukiran.

Kini human mopagula og usa ka resolusyon ang Sangguniang Bayan (SB) nga naghatag og pagtugot kang Mayor Alberto Ator nga moutang sa maong kantidad.

Giduso sa SB niadtong Oktobre 22, 2014 ang negosasyon ug kontrata sa katungod sa Mayor sa

Siaton ang pag-utang og P42 milyon sa DBP. Adunay gipatik nga lista sa mga palaliton, presyo, ug Loan Amortization Schedule labot niini.

Si Bise Mayor Teodorico Yap misugyot nga sugdan na ang pag-ayo sa dalan. Dugang niya nga disisyonan na kon aprobahan ba kining pag-utang o dili?

Si BM Yap naghinaut nga adunay usa nga morepresentar gikan sa SB isip *observer* kun naminaw sa pag-*bidding* kay tungod dili man pwede mahimong miyembro ang SB sa Bids

and Awards Committee (BAC).

Gibotohan sa SB kung uyon ba o dili ang miyembro sa ehikutibo ug hatagan og rason ang matag-usa kanila. Si Kag. William Kirit miyungon tungod nabati niya ang panginahanglanon sa usa ka magbabaul. Miyungon usab si Kag. Judith Lagos kay tungod lisod kaayo ang alagian sa bukid. Si Kag. Edgar Ragay miyungon usab kay isip chairman sa komitiba sa agrikultura nakita nya nga mga 15 ka barangay ang gakinahanglan

gyud nga maayo ang ilang dalan, kinahanglan ang ekipo ug hatagan og awtoridad ang Mayor sa pagpatuman niini. Si Kag. Steve Macahig miyungon kay tungod isip miyembro sa ehikutibo panahon sa kompanya iyang hatagan kini og katungod.

Apan si Kag. Fritz Diaz wala miyungon kay tungod walay kasiguruhan nga para sa bukid ug sa mga pobre ang maong kwarta tungod kay walay nakapatik nga *project proposal* sa pag-*loan padayon sa panid 3*

Ang Pasko

ni Mirzah V. Rodriguez

Malipayong Pasko! Apan unsa man gayud ang Pasko?

Paminawa ang mga karaang daygon – “Si Jose ug si Maria... Si Hesus, ang Manluluwas, natawo na!”

Sa mubong pagkasulti o pagkakanta, mao kini ang istorya ug kahulugan sa Pasko.

Si Maria nga ulay ug pangasaw-onon ni Jose, silang duha gibisita ni anghel Gabriel ug gipahibalo nga si Maria magsabak pinaagi sa Balaang Espiritu. Iyang nganlan ang iyang anak nga Hesus kay luwason *padayon sa panid 4*

Hara sa Siaton 2014

Mao kini ang tulo ka mga maanyag nga binuhat nga midaug sa Ms. Siaton 2014 niadtong Disyembre 1. Gikan sa wala mao sila si Rosary Ica Monte de Ramos, 1st Runner-up; Rochelle Antonio, ang Hara sa Siaton 2014; ug si Kim Ro Ann Ocaña, 2nd runner-up.

Malipayong Pasko ug Mauswagon 2015 sa Tanang Lungsuranon

EDITORIAL

Disyembre

Bukhad

Susan Monte de Ramos-Soldwisch

Panahon sa Kalipay

Ang bulan sa Disyembre daghan og kahulugan. Nagkahulugan kini og kalipay, kasadya ingon man panagdait. Nagkahulugan usab kini og katapusan sa tanang mga gimbuhaton alang sa tuig ug pagpangandam alang sa umaabot nga tuig.

Alang sa mga Siatanon, nagkahulugan kini og Pasko ug Pista. Tinuod kini tungod kay ang pista sa lungsod gisaulog man sa Disyembre 6 matag tuig. Alang sa mga Kristiyanos, ang pista usa ka pasalamat sa mga grasya nga nadawat sa tibuok tuig, hinungdan nga dunay panagdait.

Alang sa lokal nga kagamhanan sa Siaton, ang maong bulan nagkahulugan og tumang pagpangandam tungod lagi sa pista. Gani halos tanang sakop sa munisipyo ang nahimong *busy* og daghang gihimo tungod usab sa mga nagkalainlaing mga kalihukan alang sa kasaulugan.

Malinawon ug malampuson. Kini ang giingon sa kapolisan tungod usab sa pag-abag sa ubang mga grupo sama sa mga army nga *gi-deploy* o temporaryong gipahimutang atol sa pista ingon man sa mga miembro sa *disaster* ug *rescue team* nga nitabang sa pagbantay tungod kay diha man usay hulga sa bagyong Ruby.

Kalipay ang nihari atol sa kasaulugan.

Alang sa uban, ang Disyembre nagkahulugan sa Pasko hinungdan nga dunay pagpaambit sa mga grasya nga nadawat pinaagi sa pagpreparar og mga lamian nga pagkaon nga saluhan sa mga miembro sa pamilya ug mga higala. Lakip na ang paghatag sa mga gasa ilabi na ngadto sa mga kabataan.

Atol sa Pasko, ang mga katawhan mohinumtum sa pagkatawo sa atong Manunubos nga si Hesus. Gipakatawo siya didto sa Bethlehem sa usa ka pasongan. Kini ang hinungdan nga ang Pasko magkahulugan og kalipay ug panag-ambit.

Hinaut unta nga karong bulana, matagamtam sa tanan ang kalipay ingon man ang kasadya atol sa pagsaulog sa Pasko. Lakip na niini ang panagdait ug ang pagpinasay-ulay sa mga kasakit sa usag-usa.

Maayong Pasko.

“Lola, nganong sa Disyembre ang pasko, nganong dili Oktubre?” Nangutana ang bata nga nitangkod og 6 ka tuig sa Oktubre. Malipayon ug kilas ang mga apo kay nagdayandayan na ang panimalay: krismas tree, belen, mga suga nga kakidlatkidlat sa sulod sa balay ug sa gawas.

Adlaw nga natawhan ni Ginoong Hesus ang atong gisaulog sa Disyembre 25. Apan sa pagkatinuod, walay nasayod kon unsa ba gayud ang bulan ug petsa sa iyang adlaw kaniadtong mga 2,014 ka tuig nga nilabay. Kining Dec. 25 mao lamang ang naandan sa mga Kristohanon human sa mga 400 ka tuig sa iyang pagkatawo.

Sumala sa mga igmat kabahin sa Biblia, lagmit natawo si Hesus sa bulan sa Marso. Kay ngano? Didto sa Bethlehem o Belen, Marso ang panahon sa tuig nga manganak ang mga karnero. Busa, tua nag-uban kanila ang mga pastol bisan sa kagabhion aron manalipod sa mga lati batok sa mga hayop nga gustong motukob nila. Sumala sa gisaysay sa Biblia, gabii kadto nga nagpakita kanila ang mga anghel. Gitug-anan sila nga natawo na ang gipaabot nga Hari.

Kanatong mga Kristohanon, dili ang petsa mao ang bililhon

kondili si Ginoong Hesus nga nagpakatawo! Kamatuoran kini sa hingpit nga paghigugma Niya kay nagpakatawo Siya ug giubanan kita sa atong pagkamao. Busa, nasayud gayud ang Diyos sa tanang kalipay ug kaguol, kalisud ug kaharuhay, kapait, kasakit, ubp. nga maagian nato sa atong kinabuhi—hangtod gani sa kamatayon. Makasabot ang Ginoo! Busa, ato siyang masaligan sa tanan. Dili kita isalikway, hinuon Iya kitang tultolan. Magauban Siya kanato kay Iya man kitang mga lati.

Karon uban sa pagsaulog nato sa Pasko mao ang pagkanta sa madasigon nga dayegon, “Kasadya ‘Ning Taknaa’”. Sumala ni Juan Mercado (PDI Nov. 25, 2014) gilalang ni Vicente D. Rubi ang honi sa higayon sa Cebu Christmas Festival sa 1933. Si Mariano Vestil ang nibuhay sa mga pulong. Kini ang dayegon nga nidaog ug nahimong kinaham sa kabisay-an sa mga tuig hangtod karon. Ginakanta na gani sa tibuok Pilipinas kay gihubad man sa tinagalog ug gitawag “Ang Pasko ay Sumapit.”

Angay natong mahibaloan nga gibakakan ug giilad si Rubi ug Vestil sa negosyanteng mipalapnag sa “Kasadya...” pinaagi sa pagbaligya og mga plaka. Migamit ang mga **padayon sa panid 4**

Kitang Lungsuranon

Gimantala sa **KL Publishing**, Siaton, Neg. Or., Philippines,
www.KitangSiatanon.com
TIN: 420-321-172-000; Permit number: 13-0450

Publishers

William Soldwisch & Susan Monte de Ramos-Soldwisch

Editor-in-Chief

Melita “Bing” Aguilar

Copy Editor

Mirzah V. Rodriguez

Tigbalita / Manunulat

Grace Arcellana
(2) 535-4718

Eugene Jamandron
0905-817-2988

Zephanie Repollo
0927-595-7752

2014 Most Outstanding Siatanons

Pahalipay sa mga 2014 Outstanding Siatanon awardees! Si P/C Supt. Rey Lizaran Mercialdo giila sa iyang kalampusan sa pagpangalagad sa kagamhanan ug sa kaluwas sa publiko. Si Mrs. Lourdes Mercialdo Ege giila sa iyang kalampusan sa musika, kultura, ug mga arte. Si Mr. Lecerio Torres Napao ug si Mrs. Epifania Pajantoy Flores giila sa ilang kalampusan sa edukasyon. Midawat sila sa ilang ganti ug pasidungog niadtong Disyembre 4 sa Quisay Gym, Siaton.

Hulagway ni Paul Jemwel Agor.

Pahalipay sa mga midaog sa Inagta Festival niadtong Disyembre 5, 2014 sa Siaton Oval- Maloh High School, unang ganti; Paciente Cesar Cabrera High School, ikaduhang ganti; ug Carmel High School, ikatulong ganti.

Siaton... gikan sa panid 1

o pag-utang sa salapi. Si Kag. Radones wala usab miuyon nga mopalit og mga kagamitan nga magkinahanglan og gasolina. Matud niya nga kinahanglang maapil sa *project proposal* aron ang SB dili mangapa ug makahibalo sila sa sangputan sa gihimo nga *loan*.

Sila si ABC President Gomez ug Kag. Gabo wala mobotar tungod kay ilang hulaton ang pakigpulong sa kang Mayor Alberto Ator uban kang Engr. Alma Ragay, Treasurer Evelyn Acas, ug

Municipal Accountant Judelyn Young, ug mga miyembro sa Municipal Development Council.

Apan human sa mga pagsupak, mipasa ang SB sa Resolution No. 233 niadtong Disyembre 1, 2014, diin naghatag kini og awtoridad kang Mayor Ator ug LGU-Siaton sa paghikay og kontrata sa pag-utang sa DBP-Dgte. sa kantidad nga P42 milyon alang sa pagpalit sa mga kagamitan alang sa lungsod sa Siaton pagpaayo sa dalan sa kabukiran. **(Eugene Jamandron)**

Alang sa mga interesadong mahimong miyembro sa **programa sa pagpalambo sa industriya sa lubi**, text o tawag ni Lucita Futalan sa numero: 09057922205. Mahibalag pud nimo siya diin ang rehistro sa COMELEC
Ayaw na paglangan, apil na!

Tubag Lungsuranon

Unsay imong kalipay sa Pasko ug gihandom sa sunod tuig?

- Makauban sa akong pamilya karong Pasko ug maka-*abroad* sunod tuig - Jerald Pajulas
- Magkahiusa ang among pamilya, magkuyog sa pag-simba, mangaon, ug magmalipayon panahon sa Pasko. Akong gihandom nga sa sunod tuig magmalampuson ang matag-usa kanamo sa pag-eskwela ug panginabuhi. - Carmela Paculanang
- Karong Pasko magkatigom unta mi aron sadya ug bason sunod tuig modaog na kog lotto. - Rodrigo Gutib
- *Simple* ra akong kalipay, *party* kauban sa mga *relatives* ug akong pangandoy sunod tuig nga madayon ko sa Japan. – Margie Silorio, estudyante
- Akong kalipay sa Pasko mao ang makakita og mga Christmas lights, makadungog og kanta sa Pasko. Akong gihandom mao nga madato ko ug nga dili nako kalimtan ang akong gigikanan ug wala na koy utang. - Maimai Credo, maestra

Pabasa

Nagbasa sa KL ang mga graduwado sa Siaton National High School sa 2005 atol sa ilang *reunion* didto sa Mantuyop.

Pista sa Siaton malinawon

“Karon ang pinaka-unang pista nga wala gayoy dunggabay, patay, ug samaran,” matud ni Siaton PNP-Chief Jovenal Rado.

Si Rado niingon nga doble ang pagpangandam sa kapolisan sa Siaton atol sa pista tungod usab kay dungan man sa pista ang hulga sa pag-abot sa bagyong Ruby.

Nakig-alayon ang Siaton

Disaster Team sa PNP ug nagbantay 24 oras panahon sa pista ug bagyong Ruby. Gali adunay gidugang nga walo ka buok RPSB (Regional Police Safety Battalion) gikan sa Region 7, 2nd company. Tanang pulis nagtrabaho panahon sa pista. Gitutukan nila ang peryahan, oval, gym, ug sirkus nga adunay daghang tawo. (Eugene Jamandron)

Pasko... gikan sa panid 1

niya ang katawhan gikan sa kasal-anan. Bisan wala pa sila makasal ug wala sila makasabot sa plano sa Dios, misugot si Maria ug si Jose sa mando sa Dios. Tuod man, gipanganak ni Maria si Jesus sa kabus nga kahimtang – diha sa balay sa mga hayop kay wala nay lugar alang kanila sa balay abutanan. Ang unang gipahibalo sa pagkatawo ni Jesus mao ang mga kabus nga magbalantay sa karnero nga nagpuyo sa kaumhan. Gibisita sila sa kagabhion sa dakong panon sa mga anghel ug nangalisang sila. Apan miingon ang anghel, “Ayaw kamo kahadlok, kay akong gidala ang maayong balita nga magdala og dakong kalipay sa tanang katawhan. Kay alang kaninyo natawo karong adlaw sa lungsod ni David ang Manluluwas nga si Cristo nga Ginoo.”

Unsay nakamaayo sa balita sa pagkatawo ni Jesus? Nganong magsaulog ug maglipay man ta? Ang malipayong balita sa Pasko mao nga pinaagi kang Jesus maluwas kita sa atong mga sala. Sala? Unsa man ang sala? Ang sala mao ang tinubdan sa tanang problema sa atong tagsa-tagsa ka kinabuhi, sa atong panimalay, sa atong katilingban, sa atong nasud, sa atong kalibutan. Ang sala mao ang pagsupak sa kinaiya sa Dios ug sa iyang kabubut-on alang kanato. Ang Dios gugma apan ang sala mao ang pagpasipala ug pagsalikway sa atong isigkatawo. Ang Dios mahinatagon ug maluluy-on apan ang sala mao ang pagkahakog ug paglimbong sa atong igsoon. Ang Dios Dios sa kalinaw, kalipay ug paglaum apan ang sala mao ang pagpugas ug kagubot, kaguol, ug kasilag. Ang pagdawat sa tagsa-tagsa kang Jesus isip hari sa iyang kasingkasing maoy sulbad sa atong problema ug maoy paglaum sa tibuok kalibutan.

We are just beggars looking for Bread.

**8:30 am Sundays, UCCP Church,
behind Siaton market.**

Join us for spiritual health.

Worship in English

Casa Don Teo

Bed & Breakfast

National Highway, Siaton, Negros Oriental

**Ang nag-inusa ra nga balay abutanan “hotel”
dinhi sa Siaton diin ikaw
makapahuway ug magmalipayon...**

**Alang sa dugang kasayuran tawag o text
sa Manager mismo nga si Clyde Gadingan
sa numero: 0915-893-4095**

o bisitaha ang website: www.casadonteo.com

Pulis Balita

Van og motorsiklo nagbangaanay

Nagbangaanay ang usa ka van ug motorsiklo niadtong Disyembre 8, didto sa Albiga hinungdan nga nakaagom og samad ang drayber sa motor nga si Nestor Gajunera ug ang lasti niya nga si Randy Morato nga pulos taga Camboay, Canaway, Siaton. Basi sa imbestigasyon sa kapulisan samtang nagbiyahe ang van gikan sa Albiga padulong sa Dumaguete, ang drayber niini nga si Olmoguis Bautista nisaysay nga kalit lamang nga mibunggo ang motorsiklo hinungdan sa maong disgrasya. Gidala sa Siaton Hospital ang mga samaran. Gikasabutan usab nila nga si Bautista maoy mogasto sa pagpatambal ni Gajunera ug Morato.

Gisikop tungod sa kasong pagpatay

Usa ka Peter Malazarte Gadiana, 38 anyos, ang gisikop sa kapolisan tungod sa kasong pagpatay (homicide) niadtong Disyembre 8 sa Maladpad, Bonawon. Gisikop si Gadiana ni SPO3 Ramon Arbolado subay sa usa ka *Warrant of Arrest* nga gipirmahan ni Judge Cenon Voltaire B. Repollo, RTC Branch 38 sa Dumaguete City. Adunay piyansa nga balor P40,000. Matod ni SPO2 Julian Asonio Uy, Jr nga kasamtangang gipriso sa Provincial Jail ang suspetsado.

Motorsiklo gikawat

Si Michael Rubio, 24 anyos, taga Sitio Kambalansag ang mitug-an sa estasyon sa kapolisan nga gikawat ang motorsiklo nga gipanag-iya ni Gabrela Tolentino niadtong Disyembre 9, mga alas 7 sa gabii. Matud ni Rubio nga giparada ang maong motorsiklo atubangan sa ilimnan sa Cool Bar Resto ug gituhoan nga gikawat kini sa wala mailhing kawatan.

Bukhad... gikan sa panid 2

tuso og mahalong mga abogado aron sa paglimod sa ilang pagpanglimbong. Nangamatay si Rubi ug Vestil sa kapobrehon kay wala nakadawat og

katarungan gikan sa Korte.

Magsadya kita apan ayaw kalimti nga gisultihan ta ni Ginoong Hesus nga dili kita manikas. Sundon nato Siya.